

OVER THE MOON

ÖRÖM

ÖRÖM VAGY BÁNAT

(to be) blown away

le van nyűgözve

over the moon

*nagyon boldog, oda-
vissza van valamiért*

thrilled to bits

magánkívül van (az örömtől)

to be happy as a sandboy

madarat lehet vele fogatni

to be happy as Larry

boldog

to be happy as a cloud

a fellegekben jár

to be happy as a clam

at high water

örül, mint majom a farkának

make my day

boldoggá teszi a napom

megédesíti/boldoggá

teszi a napom

Mind a három kifejezés a nagy öröm kifejezésére szolgál. Az első a leggyakoribb, a harmadik a legelavultabb: ezt például egy angol nagymama használhatná, mikor az unokái üdvözlőlapot küldenek neki a nyaralásukról.

- ■ How do you feel about being named coordinator for the Social Sciences Department?
  - I'm **over the moon**, especially considering how inexperienced I am compared to some other people here.

Az első kifejezés szó szerint értelmezve, azokra a londoni fiatalokra vonatkozik, akik a 19. század elején homokot árultak (és cserébe sört kaptak fizetségként). A második egy bizonyos Larry boldogságára utal. A harmadik a leggyakrabban használatos. A negyedik egy amerikai változat, amely szó szerint fordítva a következőt jelenti: „boldog, mint kagyló da-gálykor”.

- ■ How's Marie?
  - **Happy as Larry**, she says. She loves her job in the Creative Department.

Felszólító módban vagy múlt időben használt, gyakran ironikusan értelmezett kifejezés. Sokan a „Piszkos Harry” című filmsorozatból ismerik.

- ■ I'm afraid I've got some news for you.
  - Go on, **make my day**.

BÁNAT

(to feel) down in the dumps

*lehangolt
elkeseredett*

Az angol „in the dumps” kifejezés a 16. századig vezethető vissza: akkoriban zavarodottságot fejeztek ki vele. Manapság a köznyelvi réteg része, és legtöbbször gyerekekkel való beszélgetésekben használjuk.

- Why are you feeling **down in the dumps**?
Is it because of something at school or at home?

(to be) in the doldrums

*levert
letört*

A „the doldrums” a tengerésznyelvből származó kifejezés. A 19. század elején így nevezték az Egyenlítő környékén fekvő területeket, ahol majdnem teljes szélcsend volt. Manapság a melankólia kifejezésére használjuk. Pechsorozatot vagy valamilyen hanyatlást jelöl.

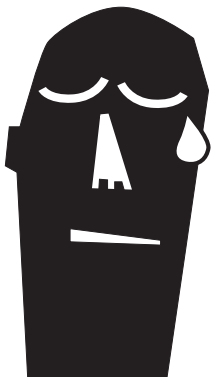
- ■ How’s Dani?
• Hmm... **In the doldrums** at present, still looking for a job and wondering about her future.

(to be) sad-assed*

*szar
nyomorúságos
mélabús
lehangolt*

Ez a köznyelvi kifejezést Amerikában használják, az óceán túloldalán még nem terjedt el. Az „ass” szó feneket jelent, de nincs is mit magyarázni rajta, a kifejezés jelentése lehangolt, csüggedt. Ha valaki egy helyről beszél, mint ahogy az a példában is látható, akkor a kifejezés arra utal, hogy valami lepusztult vagy vacak.

- That is one **sad-assed** town! No way am I gonna go there again.

CHILLED OUT

NYUGALOM VAGY NYUGTALANSÁG

NYUGALOM

after a storm comes a calm

eső után kisüt a nap

the calm after the storm

vihar utáni csend

Ugyanazon szólás két változata. A két angol verzió majdnem ugyanazt jelenti, az egyetlen különbség, hogy az elsőt legtöbbször általános kijelentésként használjuk, míg a másodikkal konkrét helyzetre utalunk.

- My partner and I quarrel occasionally, but we think that's quite normal, and then of course there's always **the calm after the storm**.

(to be) calm and collected

fegyelmezett

nyugodt

(to be) unfazed

higgadt

A „calm and collected” kifejezés nagy nyugalomra, higgadságra és emberfeletti összeszedettségre utal egy olyan helyzetben, amikor más általában elvesztené a fejét. A „cool, calm and collected” kifejezés is nagyon gyakori. Az „unfazed” szó ugyanezt jelenti, de ennek használata köznyelvi és elterjedtebb.

- It was an angry press conference that greeted the coach after the team were eliminated from the competition, but he remained **cool, calm and collected** as he answered questions and tried to explain the poor performance.
- She was quite **unfazed** when quizzed by the media about the drugs police found in her car.

to calm down *lecsillapodik*
to settle down *lenyugszik*

Két ige hasonló jelentéssel: megnyugodni egy stresszes helyzet után. A „calm down” kifejezést gyakran használjuk felszólító módban – a magyar „Higgadj le!” vagy „Csillapodj le!” felszólításokkal azonos.

- After the devastating earthquake, 7.1 on the Richter scale, it took this peaceful New Zealand city several days to **settle down** again.

to loosen up *ellazul*
to unwind *lazít*
to chill out *pihen*
relaxál
chilled *nyugodt*

Három hasonló jelentésű ige és egy melléknév („chilled”). A „loosen up” ige szigorúan véve a színészek próbák vagy előadások előtti relaxációs gyakorlataira vonatkozik, de inkább általánosságban használjuk. A „wind up” eredetileg az óra felhúzására vonatkozó kifejezés volt, és annak ellentéte az „unwind”. Ezt a kifejezést általában az idősebb korosztály használja, a fiataloknál a „chill out” gyakoribb. A „to chill” ige szó szerinti jelentése „hűt” (pl. a „serve chilled” kifejezést használják, ha a fehérbort jól lehűtöttek kell felszolgálni). A „chilled” egy nyugodt és laza légkört jelent. Harminc évvel ezelőtt ezt a hangulatot még a „cool” kifejezéssel illeték volna. Manapság a „cool” jelentése „szuper”.

- ■ What did you do over the holiday, David?
  - I just **chilled out**; I really needed to after working so hard on my Master’s for two years.

peace and quiet
béke és nyugalom

A kifejezés egy lárma és zűrzavar nélküli helyzetet ír le. A „have” vagy „need” igével használatos, és a „some” vagy az „a bit of” kifejezést is elé lehet tenni.

- ■ Your house is always so quiet.
  - I teach in a primary school; at home I need a bit of **peace and quiet**.

stiff upper lip
arcizma sem rándul/rezdül

Ezt az érdekes kifejezést abban az esetben használjuk, ha valakinek kedvezőtlen vagy bonyolult helyzetben is meg kell őriznie a nyugalmát. A Brit Birodalom idejéből származik. Akkoriban ha nehézre fordult a helyzet, nem volt szabad hagyni, hogy a felső ajkak remegni kezdjenek, amely gyakran előfordul, ha valaki lefagy, vagy ideges lesz. Valójában ez a kifejezés nem Nagy-Britanniából, hanem az Egyesült Államokból ered: legelőször a nagy sikerű regényben, a Tamás bátya kunyhójában (1852) jelent meg, amely az USA-beli rabszolgatartás elleni harcról szól. Napjainkban humoros értelemben használjuk, legtöbbször felszólító módban.

- ■ But sir, there are over two thousand of them, and only two hundred of us!
  - **Stiff upper lip**, corporal!

NYUGTALANSÁG

(to be) beside oneself with anger
kijön a sodrából

Düh vagy harag kifejezésére használatos, közkedvelt kifejezés.

- I was **beside myself with anger** after I read the letter from her lawyer.

(that really) gets me going*cselekvésre ösztönöz***sets my alarm bells ringing***megszólalnak a belső
vészharangok*

Mindkét kifejezés arra utal, hogy valaki valamilyen okból kifolyólag elveszteti az önuralmát. Az első – kontextustól, hangsúlytól, tekintettől stb. függően – használható akár pozitív értelemben is: „ez újból lendületet adott”, „cselekvésre ösztönöz”. A kifejezések köznyelviak, de nem vulgárisak. Alkalmanként találkozhatunk azzal a változattal is, ahol a mondat így kezdődik: „That’s one thing that really...”

- When I hear people talking about cutting my salary and putting up income tax, well **that really sets my alarm bells ringing.**

(that really) gets my back up*(ez tényleg) feldühít
előnt a méreg*

Így fejezné ki magát egy ember, aki valamilyen téma miatt kijön a sodrából (részben agresszívan). A kifejezés szó szerint a hátunk görbülésére utal, tehát itt valami ösztönös, már-már állatias reakcióról van szó. A kifejezés informális, de nem vulgáris. Az előző esethez hasonlóan most is kezdhethük ezzel a mondatot: „That’s one thing that really...”

- He **gets my back up** with his sarcastic comments all the time.

(that really) gets my goat gets on my wick gets up my nose*feldühít
az agyamra megy
idegesít
irritál*

A beszélő mindhárom kifejezéssel a bosszúságát fejezi ki valamiről, ami idegesíti. Az első kifejezésben a kecskére („goat”) való utalás nem véletlen. Hogy mi a pontos összefüggés a kecske és a harag között, ami az angolban oly gyakran feltűnik, nem teljesen egyértelmű. A második kifejezést csak a brit angolban használják. Mindhárom kifejezés köznyelvi, de nem vulgáris. A „That’s one thing that really...” mondatkezdés itt is használható.

- It really **gets up my nose** the way she always thinks she needs to remind you four times that you have to do something.

**(that really) gets
on my nerves**
az idegeimre megy
drives me up the wall
falra mászom tőle

Ezekkel azt fejezzük ki, ha valakinek bizonyos szokásait ki nem állhatjuk.

- **What really gets on my nerves** is the way you never ever switch off a light when you leave a room.

**to get out of bed
on the wrong side**
bal lábbal kelt fel

Azokra a napokra utal, amikor minden balul sül el. Továbbá ez egy diplomatikus módja egy másik ember leírásának is, aki aznap nyilvánvalóan mindenre rosszul reagál.

- **What's wrong with you today? Did you get out of bed on the wrong side?**

to go ballistic
őrjöng
to go nuclear
kiborul
to go bananas
kiakad, megőrül

Mindhárom kifejezést arra használjuk, ha valaki magánkívül van a dühtől. Az első kettő a hidegháború idejére vezethető vissza.

- **Oh shit! Dad will go nuclear** when he finds out about this!

in the heat of the moment
a pillanat hevében

Abban az esetben használjuk ezt a kifejezést, ha valaki egy heves veszekedés vagy pillanat után átgondolja, miket mondott vagy tett, és elmagyarázza, hogy az adott mozdulatot, cselekedetet vagy szót idegileg feszült állapotában nem gondolta át teljesen.

- **It happened in the heat of the moment**, and it doesn't necessarily mean that that's my opinion of him.

to lose one's rag
*elszakad a cérna /
 elveszti a fejét
 dühbe jön*

Azt jelenti, hogy valaki annyira ideges, hogy már majdnem elveszti a fejét. Elsősorban konkrét szituációk leírására használjuk.

- Oh, I really **lost my rag** the other day. I was on the metro and this woman with a baby was trying to rob me! I caught her hand as it went into my pocket, and I shouted: „What are you doing!”, which is a bit silly because it was obvious.

(to be) miffed
*sértett
 megbántott*

Arra utal, hogy valakinek megsértették a büszkeségét. Ha valaki „miffed”-nek érzi magát, akkor a mindenki által jól ismert módon némaságba burkolózik, és felvesz egy bizonyos arckifejezést.

- Is something wrong? Why are you so **miffed**? Is it something I said? Is it something I did? Is it something I didn't do? Is it something I didn't say?

(to be) pissed off*
*rohadt dühös
 rohadt mérges*

A fentiekkel ellentétben, ha valaki „pissed off”, akkor semmiképpen sem némul el. Vigyázat: a „piss off” felszólítás jelentése „Tűnj el!” vagy „Kopj le!”. Nagy-Britanniában a „pissed off” kifejezést használják, míg az Egyesült Államokban egyszerűen csak annyit mondanak „pissed”. Utóbbi a brit angolban azt jelenti „részeg” (lásd: „to piss off”).

- I've been waiting here for you for one hour! I'm **pissed off!** Didn't we say nine o'clock? And why is your mobile switched off?

FULL OF BEANS

KIMERÜLTSG

KIMERÜLTSG VAGY ENERGIA

(to be) done in Köznyelvi szófordulat, amelyet (gyakran munka utáni) fáradtság leírására használunk. A hangsúly a „done” és „in” szavakon van.
készen van elvégezve

- ■ How was work today?
  - Awful; we had customers coming in non-stop all day. I don't think I sat down once. I'm done in.

(to be) done to death Ezt akkor használjuk, ha valamiből elegünk van, ha valamit már a sokadik alkalommal látunk. Gyakran használjuk egyes művészeti ágazatokra (mozi, színház, festészet stb.), amelyek egy ideje nem bővelkednek újdonságokban.
elcsépeelt lerágott csont

- You might think „Oh, not another film about the cold war!” Hasn't this subject **been done to death?**, but you'd be wrong to miss this powerful new film by...

to hit the sack Laza kifejezés arra, mikor valaki aludni megy.
to hit the hay A „hit the sack” szó szerinti jelentése „verni a zsákot”, míg a „hit the hay” annyit jelent, hogy „verni a szénát”. Mindkettőben megjelenik a kifejezések vidéki eredete.
lefekszik aludni megy

- Shit, is that the time? I think we'd better **hit the sack**, don't you?

- (to be) pooped**
teljesen kimerült
- (to be) knackered***
kipurcanc
kidöglött
- (to be) shagged out***
hullafáradt

Mindhárom kifejezés többé-kevésbé ugyanazt jelenti, a „pooped” azonban udvariasabb, és általában az amerikai sorozatokban szereplő lányok szájából hangzik el. Ezzel ellentétben a „knackered”, illetve „shagged out” kifejezést már felnőttek használják, és inkább a brit és ír angolban fordul elő többször. A „knackered” a „knacker’s yard” kifejezésre vezethető vissza: ez az a hely, ahol a fogyasztásra alkalmatlannak ítélt állatokat áldozták fel. Ha valaki azt a kifejezést használja, hogy „ready for the knacker’s yard”, akkor az annyit jelent, hogy az illető a végső kimerültség határán áll. A „shagged out” kifejezés egy heves szexuális aktus utáni kimerültségre is utalhat.

- ■ And how are you tonight, love?
  - Absolutely **knackered**.
  - You mean **pooped**, I think, darling.
  - Do I?

ENERGIA

- to get/have a new lease of/on life**
új erőre kap
kap egy második esélyt
- to give a new lease of/on life**
második esélyt ad

A „lease” szó lízinget jelent. Itt egy metaforáról van szó, amelyet alkalmanként Shakespeare is használt. A kifejezés a szervátültetés utáni érzésre vonatkozik, amikor a személy úgy érzi, egy második esélyt kapott az életre. A kifejezés olyan változásra vagy valaminek a javulására utal, amely egy hosszú és boldog élettel kecsegtet. Nagy-Britanniában az „a new lease of life”, míg Amerikában az „a new lease on life” szerkezetet használják.

- ■ Marrying that Russian girl 20 years younger than him seems to have given him a **new lease of life**, don’t you think?
  - Something like that.

and still going strong

*még mindig remek
formában van
még mindig jó állapotban van*

Akkor használjuk, ha meglepettségünket szeretnénk kifejezni azzal kapcsolatban, hogy valaki vagy valami még hosszú idő után is nagyon jó állapotban van, nagyon jól „működik”. A kifejezés általában a mondat végén áll. Az alany használata esetleges, ki lehet tenni, de el is lehet hagyni: „and (he’s/she’s...) still going strong”. A hangsúly a „still”-en van.

- ... and here’s a video clip from the latest live album from the Rolling Stones, founded in 1962, yes, 1962!, **and still going strong**.

(to be) full of beans

*zabszem van a fenékében
szétveti az energia*

Azt mindenki tudja, hogy a bab (többek között) sok energiával látja el a szervezetünket. Ha azt mondjuk, valakinek zabszem van a fenékében, az annyit jelent, hogy állandóan izeg-mozog, nem képes egy helyben maradni. Az Egyesült Államokban azonban teljesen más értelemben használják ezt a kifejezést, a hazug embereket illetik ezzel.

- **God, you’re full of beans** today: have you been taking something?

(to be) raring to go

*tűkön ül
ég a tettvágytól*

Hasonló a „full of beans”-hez, csak annyi az eltérés, hogy habár megvan az illetőben a szándék, hogy tegyen valamit, még nem kezdte el.

- With this year’s Tour de France about to begin, let’s look at some of the teams that are **raring to go**.

to set the world on fire

*megváltoztatja a világot
kifordítja a világot a sarkából*

Arra a személyre mondjuk, akiben annyi energia és szenvedély van, hogy megváltoztathatná vele az egész világot. Pozitív jelentésű, bók.

- When you’re young of course you think that you’re going to **set the world on fire**, but when you get to my age...

A KNIGHT IN SHINING ARMOUR

JÓ EMBEREK

JÓ EMBEREK, ROSSZ EMBEREK

it couldn't have happened to a nicer bloke/person

nincs más, aki jobban megérdemelné nem is kerülhetett volna jobb helyre

Akkor használjuk, ha örülünk annak, hogy egy jó embert valamilyen szerencse ért. A köznyelvi brit angolban a „bloke” srácot jelent. Érdekesség, hogy nőnemű változata nincs. Ha nőről van szó, akkor a „person” kifejezést használjuk. Olykor ironikus értelemben is használható, ha valakivel valami rossz történik, amit megérdemelt.

- I hear Ed has just won 150,000 € on the lottery. **Couldn't have happened to a nicer bloke!**

guardian angel
őrzőangyal
a knight in shining armour
igazi lovag

Az első kifejezést akkor használjuk, ha egy nő vagy férfi megment valakit. A második kifejezés csak férfiakra használható, méghozzá olyanokra, akik vészhelyzetben egy nő segítségére sietnek. Romantikus értelemben azt mondanánk: ő a „herceg fehér lovon”.

- So there we were, no petrol, cold, wet and completely lost in the middle of nowhere, and then this **knight in shining armour** appears out of nowhere in a pick-up truck and solves all our problems in 20 minutes.

to have a heart of gold

*arany szíve van
jószívű*

Itt nem anyagi értékekről van szó. Olyan emberre mondjuk, aki barátságos, rokonszenves, nagyvonalú.

- I know she can give the impression at times that she's a difficult person, but she really does **have a heart of gold**, you know.

(one's) heart's in the right place

helyén van a szíve

Itt nem a tényleges elhelyezkedésről van szó, hanem a jóságról, amely egy személyt jellemz.

- ■ What she said about the project was really stupid, and offensive!
  - Well, I know what you mean, but her **heart is in the right place**.
  - Is it? Well I can tell you that her head isn't!

(to be) a real catch

*jó fogás
jó parti*

Olyan független személyre mondjuk, akinek vagy rengeteg pénze vagy jó állása vagy nagy háza van – vagy mindegyikből egy kicsi. A házasság területéről származik a kifejezés.

- She's got everything; brains, beauty, money... and oh, yes, a wonderful personality; she's **a real catch**.

(the) salt of the Earth

a Föld sója

Bibliai utalás a hegyi beszédre (Máté 5:13: „Ti vagytok a föld sója”). Manapság olyan emberekre használjuk, akik jóságukkal, szerénységükkel, nagyvonalúságukkal, őszinteségükkel stb. példát mutatnak.

- And this photo is Anna, who used to work here. Wonderful person, **the salt of the Earth**.

ROSSZ EMBEREK

to be bad news

*bajkeverő
jobb elkerülni*

Elsősorban emberekre mondjuk, de használható bizonyos helyek megnevezésére is (pl. egy adott részleg egy cégen belül) is, amelyeket jobb elkerülni.

- I wouldn't go near her; she's **bad news**.

a fair-weather friend

hamis barát

A „fair weather” jelentése „jó idő”. Olyan emberekre használjuk, akik csak akkor vannak mellettünk, ha minden szép és jó.

- I did warn you, didn't I, about your **fair-weather friends**? Now look at the mess they've left you in.

his bark's worse than his bite

Az a kutya, amelyik ugat, nem harap.

Vannak kutyák (leginkább a kisebb teremtűek), akik eszeveszetten ugatnak (to bark), mégsem keltenek félelmet senkiben. A szólás azokra az emberekre vonatkozik, akik sokat beszélnek és fenyegetőznek, de igazából ártalmatlanok.

- ■ Don't worry about the manager; he talks as if he's a dictator, but it's only for the sake of appearance.
  - So **his bark's worse than his bite**, eh?

a kick in the teeth

arculcsapás

Belerúgni valakibe, aki már a földön fekszik, nagyon megalázó lenne. Itt persze nem egy erőszakos cselekvésről van szó, hanem a csalódottságról és megszegyenítésről, amit valakinek okoztak. A teljes kifejezés így hangzik: „to give someone a kick in the teeth”.

- There was no need to say that to him. Couldn't you see the state he was in? Do you think he needed a **kick in the teeth**?

to be a pain in the arse/ass/butt*

púp a hátamon*
az idegeimre megy

Az „arse” kifejezés a brit angolban, a másik kettő („ass”, „butt”) az amerikai angolban használatos. Mindhárom jelentése ugyanaz: fenék. Ha udvariasabban szeretnénk fogalmazni, akkor ezt a szót a „neck”-kel helyettesíthetjük (lásd a következő bejegyzésben).

- Know what you are? You are a **pain in the ass**, sister!

(to be) a pain in the neck

idegesítő
idegesítő alak

Köznyelvi kifejezés, amely egy személyt/helyzetet jelöl, aki/amely nagyon zavaró és idegesítő, főleg hosszabb időn keresztül. Az amerikaiak az alábbi kifejezést használják erre: „to be a pain”.

- Having to wait around all day for the electrician to come is a real **pain in the neck**.

(it) takes all sorts (to make a world)

van ilyen is, olyan is

Azt jelenti, hogy „jó, hogy nem mindenki ilyen, mint ő”. Legtöbbször a zárójelben lévő részeket elhagyjuk, és az is gyakori, hogy a végére odabiggyesztjük, hogy „doesn’t it?”

- ■ Some of the people in the pub were really quite rude.
  - Well, **it takes all sorts**, doesn’t it?

he thinks he's God's gift to women

Azt hiszi, Isten ajándéka a nők számára

Olyan arrogáns férfiakra mondjuk, akik azt hiszik, hogy ellenállhatatlanok a nők számára. Gyakran gúnyos felhang is társul a kifejezéshez, és úgy is használható, hogy „he thinks he's God's gift”.

- ■ So what did you think of your date last night?
  - Not much; **he thinks he's God's gift to women**; I won't be seeing him again.

he/she thinks the world owes him/her a living

*azt hiszi, minden jár neki
azt hiszi, mindenhez joga van*

Gúnyos leírása egy olyan önhitt embernek, aki (a jó neve, iskoláztatása vagy ehhez hasonló dolgok miatt) jobbnak tartja magát másoknál, és azt hiszi, ő többet érdemel. Esze ágában sincs munkával bebiztosítani a kezét.

- ■ So what did you think of that last candidate for the job?
  - Well, **he thinks the world owes him a living**. Let's see if we have any normal people waiting.

(all) sweetness and light

csupa móka és kacagás

Gyakran ironikusan használjuk, megkérdőjelezve ezzel a túl feltűnő harmóniát.

- So he left his wife, went off for two years with this other woman, then asked her to take him back, and she did, and now it's all **sweetness and light**.